

ЗЕМУНСКИ ГЛАСНИК.

Земунски Гласник излази Недељом у јутру. Цена му је годишња 5 фориенти у банкнотама заједно с поштарином или достављањем у кућу. За предбројнице у Србији стане лист овај дукат цесарски с поштарином. За Босну, Херцеговину и Стару Србију 60 гроша турских, ван турске поштарине, коју предбројници сами имају плаћати.

Број 48.

Предмату на Земунски Гласник прима из Аустрије Сопронова печатња у Земуну, из Београда и унутрашње Србије г. Велимир Валожић у Београду. Предбројници из Босне, Херцеговине и Старе Србије предброје се у плаћеним писмима код управе вилаетске печатње у Сарајеву. Без новаца никакве се не уважавају наручбине.

„Све за народ.“

II.

Ни у ког народа нечују се толико лепих намера као у нас Срба. Ми једнако говоримо. „Све за народ,“ а сваки само за се ради. Најужији је то круг, у коме смо делателни, где колико толико енергије показујемо. У задружном, у општинском, у државном животу највећа апатија овладала је нама. Има људи што можда и душом и срцем желе, да се извесна мета у народском животу достигне, али се не лађају оних срестава што правцимице истој мети воде. Идући таким не увиђавним путем долазе најпосле до убуђења, да кошије бивају зато да видимо како коњи трче, неискусном јахачу неколико дуката издепа да извучемо или најпосле да то радимо једино с тога, што се по целој Европи тако ради. Или грађанске касине и читаонице да се подижу зато, да у каквој наслоњачи по ваздан згодно дремати можемо. Таке мисли долазе природно кад у сваком предузећу гледамо само на себичну корист, те нам среброљубље не да да истинску корист проникнемо.

Нема тог Србина, коме се не би срце чудном слутњом замутило, кад види како много добра тону у празној формалности, а много животне мудрине празним теоријама. Али му се с друге стране ведри чело, кад види, да Срби излазе на поље јавног рада — јављају се као прави народ — а што није једном народу немогуће? Кад би се држављани пак појавили у пуној свести и удруженим силама, онда би се свака незгода крила испред чисте народске свести. — Добри путови, регулисање Мораве, ушорење села а у њима добре школе, све би то биле играчке за предузимача великог као што је народ.

Занимљиву слику таквих пословања прича нам један путник што је по Инглеској путовао. „Тамо, вели он, видео сам толико предмета којима се човек дивити мора само ако није слеп или ако време испроведе у пушењу и стварању празних „идеала.“ Радозналост ме је мучила те упитах једног Инглеца: Ко сагради ову Ћуприју што се тако ласно миче а опет је јака? Ко подиже те толике силне болнице, где се јадна браћа наша негују? Ко ли боже мој, погради толике канале што најважније тачке вежу? Кажите ми молим вас ко је тај славни владалац, што је заповедио да се све то сагради и дотера — кажите ми да му славно име упамтим и прах да му благословим!... Горди син моћне Инглеске погледа ме зачуђено па ми подругљиво одговори: Ви сте чини ми се неки појета па мислите да су та чуда производи каког узвишеног Ђенија, али то долази са свим природно, кад се посао међу више њих добро подели.“

Инглец је изрекао сушту истину. Више очију више виде. У већине је сила голема а у појединаца малена. Али и у већине та голема сила постаје права снага тек онда кад сви њени појединци једној мети теже, или што-но научењаци веле, кад их све веже заједнички интерес и жудња за бољим стањем.

Такви узроци не покрећу удруживање, кад су народи под тиранијом. До душе по неки одушевљење и родољуби власник може у извесним тренуцима да учини чудеса, али тек заједнички интерес, та најчвршћа веза, кадар је да се родољубским делима користије како ваља, те ствар народну сретно да доврши. С те стране „избавитељ народа“ „отац отаџбине“ јесу и остају у народном речнику само празне титуле.

У нас има доста снаге, то су до-

казале толике прилике; али је та снага поцепана и показује знаке живота једва толико, колико је за државни организам потребно. Та ми немамо у нашој отаџбини ни једне уређене реке и Ћуприје, а камо ли завода за пољску привреду, уметности, производње и трговину, који би иоле одговарали цели. Техничка школа и реалка у Београду једини су екземплари таквих корисних завода. Таквих завода очекујемо само од владе и „правитељства,“ чекамо велим као ману с неба, а нећемо да се удружавамо па да располажемо са својим властитим добром а влада само нек нас чува да нас каква страна сила не покрене из коловрата напредовања нашег.

„Сваки је својој срећи ковач!“ То не важи само за поједине, него је и у животу народа неборима истина.

Душевни полет не може да се развије у оног народа, за кога влада све ради, а још мање где је вазда неслобода радње и јавног договора. У нашој отаџбини имено имало би много којешта да се поправи, али влада крај све воље не може ни у пола да подмири све народске потребе, јер би онда требала да су јој на руци сва она средства што могу бити сваком посебице. Али што је најгоре она би се тада почела у послове, за које није позвата. Тако на пример кад би званичним актом заповедила народу, да регулише Мораву, да ушори села, да сагради пречке друмове и оправи лековите воде. Али то све не може „богме“ „Найтијем св. Духа“ да се учини, већ за то је нужна здружена снага, нужан је душевни полет, који ће се у нашег народа тек тако пробудити ако се мало више побринемо за своју просвету јер крај свих арсенала, најмљених дипломата и војених организатора српска величина остаје празна жеља до века.

ДОМАЋЕ И СТРАНЕ ВЕСТИ.

Беч, 28. септ. (Тел.) Репорте
за Границу нису одложене; до
који дан биће поднесене нај-
вишем царском потврђењу. По-
говори о пуковнику Кенигу ни-
су истинити. И иначе ствари
стоје повољно.

Земун. Од сад имаћемо и у Земуну трговачку школу. Учитељ на реалци г. Минстер добио је од министарства дозвољење да такову заведе. Он се је сјединио са другим учитељима, те ће у вечерњим часовима у овдашњој реалци предавати трговачке науке: књиговодство, нижа и виша трговачка аритметика, наука о меницама, српска и немачка трговачка штилистика и пр. биће предмети предавања. По програму предаваће се и у недељним и празничним данима, како би трговачке калфе и ученици ту школу походити могли, која ће се започети 20. Октобра ове год., до кога се дана код реченог учитеља реалке пријавити могу, где се и школска такса дознаје. Ово је корисно подухвате по нашу варош и топло оно препоручујемо свима младићима, који се трговини посвећују.

(Црквено-одборска седница 17. септембра.)

Председник: г. др. Ј. Миланковић; перовођа: Ст. Л. Милашиновић. Чланова беше четрнаест.

По прочитању записника од последње одборске седнице дотични одбори изјављују, да су своје дужности закључком поверене им извршили, што се узима на знање.

Председник спомиње, да су овде у месту досад учитељи немачких школа примали наше српске ученике у своје немачке школе, ако ти ученици своју српску школу и свршили нису, и ако и не покажу сведочбу о томе, да су своју школу свршили, а почем то по нашу децу само од уштраба бити мора, то он позивајући се на § 1, рескрипта предлаже, да се школски одбор на управитељство немачких школа земунских писменим путем обрати, да више децу српску непримају у немачку школу док не донесу сведочбу, да су свршила нашу главно-основну школу земунску. Предлог се тај једногласно усваја и прима. Сведочеће ће подписивати дотични г. учитељ, катихета и један члан школске комисије.

Председник предлаже: да умолимо г.г. свештенике, да у цркви народу објаве, кад се школа почиње и да га позову на уредно шаљање деце у школу; да пошљемо црквењацима са списком за школу способне деце по децијим родитељима, да се деца у школу повову; и ако који родитељи неби своју децу хтели у школу послати, то да се одбор одмах на мајистрат обрати, да овај нужне кораке предузме. Све се то једногласно усваја.

На донешени предлог г. пароха В. Суботића у смислу реорганизације школске управе у нашим српским школама тајним гласањем је решено. Из-

бран је са 11 гласова г. др. Ј. Миланковић за школског управитеља на свима српским школама у Земуну. За школски одбор изабран је већином гласова за горњу варош г. В. Суботић, а за дољну г. Н. Савић као пароси. За старатеља свију школа српских је изабран г. Јован П. Јовановић. Г. парох Суботић захваљује се на избору; но не приступа се попуњавању тог места, него г. парох Н. Савић остаје сам у школском одбору у име парохијалног свештенства.

— Као што чујемо из Карловаца састаће се сутра у понедељак код патријарха конференција саборских чланова и то највише од народне странке којих је двадесет и два Ђ. С. патријарх особитом позивницом позвао. Тај састанак сазват је с тога, да се саветују, како би се сабор могао опет састати, особито, да владикама буде могућно у саборском раду учествовати. Владике рекоше, да с таким депутирцима као што су народњаци, не могу саборисати, те сад клерикалци траже пута, којим би могли опет у сабор доћи. Чујемо да ће се покушати, како би се приволели народњаци, да и они положи мандат и по том, да се нови избори за све депутирце нареду. Но тешко да ће се на то народњаци приволети. И пре неког времена држана је у Карловцима конференција, но само између клерикалаца, на којој беше и уредник „Видовдана“ г. Милош Поповић. Но на том састанку као да ништа није закључено, а није ни предлог уредников примљен, који је тражио да патријарх изда формалан програм. Приповедају, да је међу клерикалцима овладао нерешимост, те сами не знају шта ће и како ће; а сасвим тачно показује њихову ситуацију оно наивно жаљење једног високог достојанственика за сабором од 1864. год., којим је генерал Филиповић гвозденом руком управљао. *Tempora mutantur!*

— Из Панчева добили смо синоћ овај допис: Као што је познато закључила је наша општина да повери васпитање младежи новим силама. Ова намера наших варошких оцева и енерџија којом остварише своју идеју заслужује сваку похвалу; али ја судим да при свакој реформи ваља се обазрети и на постојеће околности. Наше пак варошко представништво као да је то из вида изгубило. Пре неког времена прокламовало је оно наједанпут да су сва места како српских тако и немачких учитеља упражњена и расписало је конкурсе у јавним

листовима. Но тај распис беше тако конфузно штилизован да из њега нико није могао праву ствар разумети. Шта више и у самој тога ради сазваој седници варошких представника беше то повод неспоразумљењу, те се услед тога ово тело у две странке поцепало; једни веле да по смислу расписа садашњи учитељи нису одпуштени, други пак тврде томе противно. Панчево се одавно одликује својом партичношћу. Познато је да се ту општински закључци врло ретко једногласно доносе и највише су резултати мајорисања. Учитељско питање наново констатива поцепаност нашу. У прошли четвртак овај предмет даде повода врло бурној седници, у којој због самог жестоког дебатована није се могло доћи до закључка, те се мораде одложити до суботе. О овој седници ево вам укратко ово извешће: Пошто је први варошки представник г. Никола Павловић као председник седницу отворио, поднесе комунистички управитељ молбенице за учитељска звања, што су предате услед реченог конкурса. Свега се јавило четрдесет просилаца, које учитељи које учитељке. Пошто су се молбенице прочитале, решено је по предлогу председникову вишином гласова, да се ова господа и госпође приме у учитељска звања: За главног српског учитеља са платом од 700 фор. и станарином и дрварином г. Стефан Стојшић из Сомбора. Овога је дужност осим предавања у четвртој разреду још и да надзирава над свима осталим српским учитељима. За учитеље са годишњом платом од 500 форината и дометцима изабрана су г.г. Владислав Кољевић, Тома Симић и Сима Поповић, за учитељске пак помоћнике са платом од 300 фор. г.г. Петар Михајловић, Јова Илић и Жика Стојковић; за учитељке г-ђе Александра Рајковић и Лепосава Михајловић. Код немачко-католичке школе наново је потврђен у звању г. Франц Ј. Мајер а новоименован је као помоћник Мата Бек. О немачко-лутеранским учитељима није још закључак донешен, јер цела протестанска општина заједно са својим пастором зактева, или да њихов досад ваљани учитељ остане у звању или да се постави за главног учитеља. На такав протест општинско веће не беше преправљено и доиста су мање више сви љубопитливи, како ће се ствар решити, која јако засеца у автономно право и једне и друге корпорације. Али сви зрелији људи дају протестантима за право, што

неће да се лише свог заиста извршног учитеља за љубав пустоме доктринаризму.

— Из Београда добили смо овај допис од стране, која нам до сад није писала: Имам вам јавити за једну неповољност, која је од неколико дана предмет разговора, наравно само у тесним пријатељским круговима и који се с разног гледишта претреса: Док неки говоре да влада „строжајше“ поступати треба против сваког покушаја, који би мир и спокојство лојалних грађана и лифераната узнемиривати могао, други пак у томе, што је Стајковац затворен виде атентат на личну слободу. Он је затворен с тога, што је прочитао брожуру Драгише Станојевића и што је исту другоме на прочитање дао. С њиме су заједно узети на одговор у Смедереву још и један трговац и један ђак из велике школе, коме је полиција претресла стан. „Српске Новине“ јавише, да влада суспендује Стајковцу право заступничког посла, док му се „злочин“ не извиди. До који дан доћиће из касације одлука, дал ће их узети под суд. Ако се и не може одрећи право влади да забрани списе, којим се вређа постојећи поредак у држави, опет смо тог мњења, да се такви списи најпре судским путем и то јавно забране, на основу земаљских закона, али човека, који какву брожурицу прочита и другоме на прочитање да, за злочинца прогласити, чини нам се да није коректно. — Не чудимо се толико кад је наша влада толико тесних пресију у погледу на слободну штампу, кад заступник једне велике и цивилизоване државе иште инквизиторно поступање против пресе. Тако чујемо да је г. конзул северо-немачког савеза, кад је ону Адлерову изјаву у „Земунском Гласнику“ читао, у глуво доба ноћи аустријско-унгарскоме заступнику похитао тражећи од њега ваља да à la Стајковац сатисфакцију. И овај г. конзул као да не зна, да је штампа једна законита установа, која се у правним државама жандарски повредити не може. По свој прилици да је у том смислу гласио и одговор аустро-унгарског заступника. — Комисија за реорганизацију школа у Србији свршала је свој пројект за гимназију. Предмети су уведени баш како ваља. Учиће се осим осталих Кемиија и први основи из Физиологије. Од језика биће француски,

немачки, од којих ђак мора један знати кад сврши гимназију, а и латински ће се учити, али не обавезно. Дobar је пројект, али би још боље било, кад би ми и имали професоре за то. — Г. Стратимировић дошао је амо. Кажу да је Орешковић ишао по њега, да га дове у Београд ради договора, да у своме листу заступа и брани интересе српске владе, за што му је велика новчана помоћ обећана.

— Из Беча јављају за извесно, да ће Н. В. цар и царица лично присуствовати отварању сујецког канала.

— Државни канцелар Бајет и Тафе били су 20. о. м. у седници чешког сабора. Више заступника чешких изјавили су писмено да се придружују декларацији прошлога сабора и да неће доћи на сабор.

— Царица франц. кренула се 15. о. м. из Париза, па је већ прispела у Венецију где је одсела у царски брод „Орао“, који ће ју одвести преко Крфа у Цариград.

НАРОДНА ПРИВРЕДА.

Трет. 27. септембра. (Телеграм.) Само кукуруз пролази од два дана с тога, што се две инглеске лађе допуњују, те му је цена са 15/20 нов. скочила. Плаћа се по 4.45/50, остала је храна занемарена.

Пешта. 27. септембра. (Телеграм.) Готова шеница плаћа се са 10/15 новч. скупља, узанска пак шеница, која је с почетка недеље због намирења закључка за октобар по 4.75/80 плаћена, сад је нуде по 4.55/60. Зоб са 2 новч. нижа, а јечам и ако га мало има ипак се не тражи.

Бечкерек. 27. септембра. (Телеграм.) Слаби беху дозови. Најбоља шеница по 4.40/60, средња по 4 фор. до 4.20. Јечам по 1.80, зоб 1.60.

Из **Панчева** јавише нам синоћ, да и тамо беху дозови такође слаби. Цена је шеници 4.10 до 4.30, зоби по каквоћи 1.30/50, јечам по 1.70. Кукуруз од кога има много лањског не може се купити, јер се у добрим рукама находи.

Стање воде Саве и Дунава.

Код Земуна:

У четвртак 25. септ. 5 с. 4 п. над нул. Облачно.
„ петак 26. септ. 5 с. 2 п. над нул. Облачно.
„ суботу 27. септ. 3 с. 9 п. над нул. Ведро.

Код Митровице:

У четвртак 25. септ. 2 с. 0 п. над нул. Ведро.
„ петак 26. септ. 2 с. 0 п. над нул. Ведро.
„ суботу 27. септ. 1 с. 6 п. над нул. Ведро.

Код Сиска:

У четвртак 25. септ. 0 с. 0 п. над нул. Ведро.
„ петак 26. септ. 0 с. 1 п. над нул. Ведро.
„ суботу 27. септ. 0 с. 3 п. над нул. Ведро.

Код Оршаве:

У четвртак 25. септ. 3 с. 6 п. над нул. Ведро.
„ петак 26. септ. 3 с. 6 п. над нул. Ведро.
„ суботу 27. септ. 3 с. 3 п. над нул. Облачно.

Земун. Услед аусиријско-српске конвенције наступише знатне промене у поштанским одношајима према Србији, за које нам ваља читаоце известити. Ми смо се тога ради обратили на овдашње поштанско надлежатељство, које нам је ово извешће дало.

Из Земуна у Београд и обратно иде пошта лети три пут на дан, зими пак само два пут. Лети иде у 7½ часова у јутру, у подне и у 5 часова пред вече; а зими у 9 часова пре а у 1 после подне. Осим земун-београдске тачке постоје поштанске свезе са Србијом и код Кленка-Шапца и Оршаве-Текије.

Обична писма до једнога лота тежине могу се плаћати или неплаћена пошти предати, а такса за просто писмо износи кад се франкује 5, за неплаћана пак 10 новчића. Ова такса важи само за варадинску и банатску границу.

Отворене штампане ствари, Kreuzband, као што су трговачки циркулари, ценовници и т. д. примају се до 15 лота тежине, а за свака 2½ лота плаћа се 2 новчића. Један број новина пак франкује се са 1 новчићем.

За рекомандована писма плаћа се осим обичне поштарине још 10 новчића за рецeпис, а за повратни рецeпис још других 10 новчића.

За експрес-писма, на којих адресу „Chargé“ написати ваља, плаћа се још башка 15 новчића.

И амантска пошта ради између Аустрије и Српске кнежевине. Новчани аманети могу се у запечаћеним писмима са пет печата пошти предати.

Пакети такође се примају на пошту, само што они који су упућени у унутрашњост Србије не смеду тежи бити од 75, за Београд пак 100 фуната.

Аманети морају бити праћени подвозним листом штемпованим са 5 новчића, а у интересу партаја лежи, да се подвозни лист и на српском језику дода, који не мора бити штемпован.

Сви аманети, осим оних који садржавају папирне вредности, или монете, морају уз то још и ђумручку декларацију имати.

Аманети могу се предати пошти плаћени или неплаћени, но ако су упућени у погранична места Шабац, Београд и Текију морају се франковати.

За оштету или ако се изгуби, даје се толико накнаде, за колико је вредност аманета декларована. Само за штете ратним случајевима проузроковане не даје се накнада.

За аманете, којима није вредност означена, даје се у случају штете накнаде, но никад више од 1 фор. и 50 повч. за сваку фунту. Потраживање накнаде за губитак аманета мора се за годину дана поднети.

Наплате поштом (Nachnahme) не постоји за Србију.

III Земун, 27. септембра. Као што је јављено у овом листу, да ће бити, држана је у прошли понедеоник главна скупштина акционара земунске петролејске фабрике. На скупштину дошло је само десет акционара, сами Земунци, осим г. Банковића из Београда, који заступаше 196 акција. По отварању седнице беше г. М. Ивић једногласно за скупштинског председника и г. Сопрон за перовођу изабран.

Пошто је председник ствар укратко разложио, чега ради је скупштина и пошто је јавио, колико је свега акција уписано, питао је, да ли да се друштво са 400 акција конституира, или да се продужи рок уписивања? Једногласно буде решено, да се друштво конституира и да се више нико не прима за акционара до даље одредбе, осим оних, с којима су се можда заводи на страни задоцнили. Уједно би решено, да се засад остаје при томе, да се само 50% уплађује. У случају потребе решиће будућа главна скупштина, или да се осталих 50% уплате, или да се нове акције издаду.

Потом изабраше два одбора, један у лицима г.г. Ивића, Игње Василијевића и А. Д. Јовановића, који ће да изради устав; другога су пак одбора чланови г.г. Панта Барјактаровић, А. Д. Јовановић и Јован Милаковић, који ће да врши друге предходне послове.

Фирма друштву остаје иста, коју је већ оснивајући одбор изабрао: „Акцијско друштво прве земунске петролејске рафинерије.“ Но да би се што пре могао посао отпочети, наложено је одбору, који ће да изради штатут, да нужне кораке код власти предузме, поглавито да распише стечај у прашкој „Политици“ и „Дражђанском журналу“ за техничара, који ће фабриком да руководи. Овоме је одређено за годишњу плату хиљаду форината и пет на сто од чистог добитка у иметантијеме.

На то је прочитан уговор, што га је оснивајући одбор са г. А. Д. Јовановићем закључио, као и инвентар фабричких справа и буради, које је друштво за седам хиљада форината купило под тим условом, да може до конца Августа идуће године у садањем стању са радњом безилатежно остати.

Пошто је то скупштина једногласно одобрила, решено је, да г.г. П. Барјактаровић, И. Василијевић и Ј. Милаковић прегледе рачуне, а техничке справе примиће по инвентару у своје време техничар.

Београд, 27. септембра. (о. д.) Дућанске радње без разлике добро пролазе, па и сама брашнарска почела је живља бити. Болтације се туже да много на вересију давати морају. То је додуше свагда у Београду, али је од неког времена тај рђав обичај узео маха. Са храном се баш ништа не ради. Шпекулантима не подносе високе цене што их продуценти ишту и једва се купује толико, колико изискује месна потреба. Ове су поминалне цене храни на овдашњој пијаци: шеници 85/90, јечму 62/65 а зоби 60/65 гроша по каквоћи.

Осим јагњећих и јарећих кожа по 23/24 и кавлака по 13/14 гроша нема на пијаци никаквих кожа. Вуну цене на 8/9 гр. оку, а мает и лој по 7 $\frac{1}{2}$ /8 гроша. Цеђеном меду је цена 4 $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$, пецеђеном 3 гроша, орасима 50/60 пара, шљивама старим 200, новим 300 гроша товар. Цена воску 26/27, шишаркама 2 $\frac{1}{2}$ гроша ока.

У новчаној радњи опазио сам да има много наполеона на пијаци, који се мењају по 101 грош за дукате од 60 гроша. Ових дана била је новчана радња прилично жива премда је дисконт отешћен и добрим је меницама 6/8%. Дукати пролазе за цванцике по 56 гр. и 10 пара, за рубље по 60 гр. и 12 пара. Још вам не могу јавити да је „прва српска банка“ своју радњу отпочела.

Познато вам је, да је српска пошта отпочела саобраћај свој са Аустријом и врло добро иде. (Г. дописник то јавља о пошти ваљда из родољубља, које ми потпуно уважавамо. Али код таког сувопарног предмета, као што је пошта, такви осећаји нису на своме месту. Ми смо извешћени са сасвим поуздане стране, да се нова поштанска радња у Београду не само не врши уредно, већ да највећа конфузија

постоји, а тој конфузији приписујемо, што нам аманет један, предат пре десетак дана београдској пошти, још није стигао. То је писмо предато у први дан, у који је српска пошта почела непосредно радити са Аустријом, и почем смо ми по свој прилици те среће, да наша писма најпре особиту манипулацију пролазити морају, то ћемо још који дан причекати док га званичним путем не рекламујемо. Но да не би у будуће толико морали чекати на наша писма, то овим изјављујемо, да ћемо их и отпечаћена примати. У.)

Σ. Сисак, 25. септ. У послу је код нас мирно, и цене попуштају на свима пијацама, а нарочне још попуштати морају, јер су продаје скоро никакве.

Ове седмице продато је: 4600 вагана шенице 86/87-фунт. 5.70. 2000 вагана кукуруза босанског 86-фунт. 2.52. 2400 вагана зоби хрватске, 3.90 100-фунт.

Горњо-Карловачка кућа „В. Барако“ купила је познати већ од више година на Дунаву пароброд „Архимедес“ и почем ће та лађа само између Бечерека и Сиска радити, то ће свагда при повратку носити робу колонијалцу за Клебак, Шабаци, Митровицу, Земун-Београд, Панчево и Бечкерек. Кирија ће по изгледу савим бити једтина и у своје време кад ова радња отпочне писаћу вам опширније.

Пешта, 21. септембра. (С. К.) По странским пијацама још једнако траје нерасположење у погледу на радњу са храном, што је узрок, да су и код нас цене још једнако падају нагло. Овдашње су цене према онима по странским пијацама са свим неповољне; јер док наши продавци, показујући на неважне дозове и на високе цене по местима, где се храна купује, никако попустити цеће, то су цене по странским пијацама више-мање свуда пале. При таким околностима није ни могло бити знатнога промета, који једва количину од 80.000 мерава показује. Слаба беше рвдња на термин, те није се могло ни у том погледу веће цене постићи од 4.52 $\frac{1}{2}$ до 4.55 за готово. Врло мало имаде усанске шенице на пијаци, а то је међусобно сторнирање олакшало; било је случајева да су са 5000 ценага 60 до 80.000 закључених изравнали. Ово као и падање хране по странским пијацама обориће цене по свој прилици још већма, како се буде више робе доносило.

О цене храни имамо ово да јавимо. Шеница потиска, моришка и банатска: 88-фунт. по 5.—5.10 87-фунт. по 4.90 до 5 фор., 86-фунт. по 4.60/70; 85-фунт. 4.35/50, 84-фунт. по 4.30/40, 83-фунт. 4 ф. до 4.20 цента.

Раж, готова роба, мерено 80 фунти, по 2.80/90: за новембар-децембар по 3.03.

Од јечмова пролази само онај, што је за малц, мерено 72 фунти по 2.80/90; јечам за стоку номинално по 2.25/30. Зоб по каквоћи по 1.80/82, 50 фунти мерено.

Од кукуруза продато је само толико колико је местна потреба изискивала, те је пао на 2.45 до 50. У кукурузу није се ништа закључило.

Маст, варошка роба, по 42.50 с буретом, сеоска роба такође с буретом, по ф. 39/40.

Од шишарака продате су неке мање партије нове робе по ф. 14/14.50, а нове шљиве слабо пролазе; држе их на ф. 15 цента, а цеђен мед на ф. 19.

Седмични преглед курса на бечкој берзи.

	22.	23.	24.	25.	26.	27.
С е п т е м б р а						
Дукат цесарски	5.83 1/2	5.83	5.83	5.82 1/2	5.82 1/2	5.83
Сребро	120.15	120.15	120.15	120.—	120.—	120.10
5% металнци	59.60	59.90	59.70	59.75	60.—	60.30
Ови с кам. мај—новем	—	59.90	59.70	—	60.—	60.30
5% народни вајам	68.65	68.90	68.80	68.90	69.10	69.30
Акције народне банке	716.—	716.—	717.	718.—	718.—	725.—
" кред. завода	256.—	257.—	254.50	258.25	257.50	257.—
Ловови 1860. године	92.70	93.10	93.—	93.50	94.20	94.60
лондон	122.90	122.90	122.90	122.85	122.85	122.85

ОПШТА РУБРИКА.

Уредништво не одговара за чланке, који се печатају под овом рубриком.

Консулу северо-немачког савеза у Београду
Господину др. Розену.

18. ов. м. писао сам вам и моје писму додао сам 46. број „Зем. Гласника.“ У томе писму закључао сам да оно клеветање оа ме у северо-немачким јавним листовима дementујете. Ви сте примили то моје писмо, које сам до ради обаврности још од два поштована овдашња трговца потписати. Но ви нађосте да на моје праведно закључање прелутите.

Да би вас о мојим корацима, које против вас чиним непрестано извештавао, јављам вам овим да сам већ подигао кривичну тужбу против нападача да моју част код берлинског варошког суда. Уједно вам јављам, да сам услед клеветничког окривљења у јавним листовима, којима за навор издају званична консуларска извешта одваде, одустао од своје радње, и ни сам наикад да исту опет продужим све докде, док ми се од пруских судова довољно сатисфакције не прибави. О судовима северне немачке имам високо мњење, а да се не би могао надати сјајном задовољењу у овој мојој ствари.

Али баш то поштовање пред установама једно државне, коју ви у иностранству имате част заступати, требало би да вам налаже дужност, да и ви док се ова ствар не реши, одступите од вршења званичног нашег деловања; јер и при дипломатским мисијама и њиховим односима част нема мању значајност, но што ју има у трговачким одношајима. Шта више, у заоставшим земљама такви заступници имају дужност осим заступања политичким интереса, да ту и морални интерес примером негују. Привидно компромитован овим случајем ви том вишем задатку нашег звања тешко да можете одговорити.

У Београду, 27. октобра 1869.

Мориз Адлер.

An den Norddeutschen Konsul in Belgrad
Herrn Dr. Rosen.

Am 30. v. M. schrieb ich an Sie unter Beischluß der No 46. des „Zem. Glasnik“ und ersuchte, daß Sie die gegen mich geschleuderten verleumderischen Berichte dementieren. Sie erhielten auch meinen Brief, den ich vorsichtshalber von zweien geachteten Firmen mitzeichnen ließ, fanden es jedoch für gerathener, mein gerechtes Verlangen mit Stillschweigen zu übergehen.

Um Sie jedoch von meinen gegen Sie zu unternehmenden Schritten auf dem Laufenden zu erhalten, verständige ich Sie einzuweisen, daß ich bereits die Kriminalklage gegen den Verlezer meiner Ehre bei dem Berliner Stadtgerichte anhängig gemacht habe. Zugleich mache ich Ihnen hiemit die Mittheilung, daß ich in Folge der mir wi-

derfahrenen Verleumdungen in öffentlichen Blättern, als deren Quelle Konsularberichte von hier angegeben worden sind, von meinen Geschäften zurückgetreten bin und ich dieselben erst wieder dann aufnehmen werde, bis mir durch die preussischen Gerichte die volle Satisfaction ertheilt worden ist. Ich habe von der Gerichtspflege in Ihrem Vaterlande eine zu hohe Achtung, als daß ich nicht der glänzendsten Genugthuung entgegen sehen dürfte.

Aber eben diese Achtung für das eigene Vaterland und den Staat, den Sie in der Fremde zu vertreten die Ehre haben, sollte es auch Ihnen als Pflichtgebot erscheinen lassen, bis zur Entscheidung des vorliegenden Falles auf Ihre amtliche Thätigkeit zu verzichten. Dürfte doch in der diplomatischen Sphäre der Begriff von Ehre kaum ein beschränkterer sein als bei der Handelswelt. Es dünkt mir, daß besonders in wenig fortgeschrittenen Ländern die Wahrung der sittlichen Interessen nicht minder als der politischen zu den Obliegenheiten der diplomatischen Missionen gehört. Compromittirt wie Sie durch diese Affaire erscheinen können Sie kaum dieser höheren Aufgabe Ihrer Stellung entsprechen.

Belgrad, 19. October 1869.

Moriz Adler.

Почем ће садањи угоститељ од „венеције“ у Земуну концем овога месеца напустити ту своју радњу, то ће он сво његово покућанство и собни намештај да распрода. Ту има ормана, кревета, канапета, орманчића и т. д. Све се то продаје за готово.

Пловидба местне лађе до 19. октобра.

Из Земуна у Београд, у 7 сахата у јутру.

Из Београда у Земун, у 7 и по сахата у јутру.

Из Земуна у Београд и Панчево, у 8 сахата у јутру и у 12 и по сахата по подне.

Из Панчева у Београд и Земун, у 10 сахата пре, и у 2 и по сахата после подне.

Из Земуна у Београд, у 5 сахата после подне.

Из Београда у Земун, у 5 и по сахата после подне.

Ракициница од четири казана

покојнога Тоше Урошевића подписани је узео под закуп од овдашње еврејске општине, па јавља поштованој муштерији да се ту може као и досад и по истој цени пећи ракије. Уједно јавља, да су како ракициница сама, тако и казани у савим добром стању.

Известити се може за услове у истој кући, где је и ракициница.

МАРКО МАЈЕР
у Земуну.

Die Branntweinbrennerei
(mit vier Kesseln)

des seel. Theodor Wroschewits hat der Unterezeichnete von der israelitischen Gemeinde gepachtet, renovirt und wird billigt die Kundschaften bedienen.

Marfus Mayer.

Einladung.

Die Herren Mitglieder des Semliner Schützenvereines werden für Mittwoch den 13. October l. J. zum

zum ersten Scheibenschießen
höflichst eingeladen. Zugleich werden die v. t. Nichtmitglieder ersucht, uns in dem Vereine beizutreten.
Für den Semliner Schützenverein:
Schull.

Акцијско друштво прве земунске петролејске рафинерије.

ОБЈАВА.

Акционари „акцијског друштва прве земунске петролејске рафинерије“ позивају се, да изволе до 25. октобра ове године

ДРУГУ АКЦИЈСКУ СВОТУ ОД 20 %

положити, и то или код земунске и панчевачке штедионице, или код пучке банке у Панчеву, код прве банке у Новом Саду и код г. Павла Панајотовића у Митровици.

У Земуну, 23. септембра 1869.

Привремени одбор.

Још један Бунапарта.

WWW.UNILIB.RS

У Далеко од метежа великог света у неком сеоцету окићеном шумом и ливадам близу код вароши Фијоренције живео је у оно доба, кад је Француска царевином постала сиромашан сеоски свећеник неки, који је се исто онако звао, као и онај Корзиканац, од чијег је имена готово цео свет задрхтао. Дужности поверена му званија оправљао је својски, старао се о злу и добру својих парохијана, а слабо је узимао на ум дела и успех неситог освајача. Највише је тежио за тим, како да задовољи и усрећи опћину, а највећу је радост уживао, кад је коме несретнику саветом и делом помоћи могао. Једног дана кад је баш у својој простој али ипак укусној намештеној собици седео, од које су прозори лиснатом виновом лозицом окићени у ладовит врт гледали, забруја добош, попи у ушима звек оружја и топот коњских копита. Поплашен презну од свог посла. Бојна хука и ратна бура брујала је истина кроз сав скоро свет, али доведе још никад није бојна вика, никад јаук ратом пострадалих људи допро био. Хтеде баш да устане те да се надвири на прозор, с ког је прегледати могао читав друм који се не далеко одатле пружао. Кад ал кћи његове старе газдарице (домостроитељке) Матејка, њежно девојче у најлепшем цвету једва у шеснајестој години, која је заједно с мајком својом управљала кућом старчевом, веома узрујано у собу јурну.

„Јао, пречасни!“ повиче поплашено, „двориште је пуно с војницима; сами драгони француски, па како гадно пеују и бесне, па како страшно изгледају!“

„Иди, дете моје!“ рече свећеник па запитај шта желе, ако ће да једу и пију, ко што ће на сваки начин бити, а ти им подај оно што се у кући затекло.“

Девојче отрчи на поље. Тек што је она изишла ал' ето ти неки крупан висок официр уђе у собу. Под црним трогуластим шеширом с белом перјаницом севала су два оштра ока, која се осекоше на пароха, као да ће га смождити. Густе црни брци и брада учинише му и онако бесно лице још страшније. На њему беше француско ђенералско одело, а у левој руци уздигао је дугу сабљу кирасирску.

Али парох не задрхта од погледа дивљег овог војника. Без икакве страве гледао је у француског офи-

цира и поздрави га пријатељском добродошлицом. Странац запита га горопадним гласом:

„Ви се зовете Бунапарта, и стрицете Наполеонов францускога цара и краља италијскога!“

„Пресвета мајко богородице!“ повиче старац склонив руке од чуда, „зар је већ до цара дотерао онај мали Наполеон?“

„Мати њиховог величанства,“ — поче ђенерал по ново, ал парох упаде му у реч повикав: „А Летиција!“

Официр не обазираше се на то.

„Госпођа мајка,“ продужи даље, „разговарала се о вама са њиховим величанством!“

„С малим Наполеоном? упаде парох из нова.

„С њиховим величанством царем француским и краљем италијским!“ повтори ђенерал с неким особитим нагласком, „а њихово величанство послали су ме к вама, да вас запитам, коју сте ради епархију у Италији или у Француској да имате? По себе се разуме да такав присни сродник царев не може живети као прост сиротан парох у незнатном сеоцету!“

„Али — господине, ја не знам“... замуца парох а у лицу час се зарумени, а час побледи, „ја сам мала само светиљка, врло незнатан радин винограда господњег... не могу никако да се представим таком високом достојанству. Да богме, лепо би то било, кад би могао тисуће да усрећим благословом свете мајке цркве, или... али... Збиља ја не знам, да л' сам дорастао за тако високо званије!“

„Ал ја молим да ми без околишења вашу одлуку јавите господине,“ рече ђенерал са ладним достојанством, „њихово величанство не воле шеврдаће!“

„Да, да, а такав је он од вајкада мали Наполеон!... опростите ми господине ђенерале! Тешко ћу се моћи привикнути, да милог тврдоглавог и јогунастог војака, који је толико пута на мом колену као на коњу узјахао, детенце моје добре и њежне Летиције. —

„Морам вас учтиво замолити,“ упадне официр шагољивоме старцу у реч, „да о њиховом величанству цару с мало више велештовања говорите.“

„О Боже мој, та, да! повиче старац, „али да ли је то заиста тако? Да то није онако лепо измишљено басна? мал — Наполеон — хтедох рећи — цар је, а моја снаја Лети-

ција она је царица? О! па код мене се први пут исповедала!“

У тај пар улети у собу Матејка сва црвена у лицу: „Чујте, пречасни!“ повиче „ја идем с овим леним кицошем катаном што ме је на пољу пољубио, у престолницу. О, тамо ће ми добро бити, лепе хаљине, па јела па пића свега доста, а уз то још весеља, забава и сувише.

„Али дијете! ти си с младим Валеријом обручена!“ рече парох озбиљно.

„Е нека њега, ја га решавам!...“ повиче она смејући; „мој Анри куд камо је лепши од њега па ће временом постати маршал у Француској. Па да видите господине и Валерија су војници толико једили и задиркивали док у очајању није се он зарекао да ће да постане војником.

Кад то рече а она прегу грохотом у смеј па с подсмехом изађе из собе, свећеник махне главом ожаловљен лакомисленошћу девојкином која је толико већ његово љубимче била.

Ал као да је тај догађај што се сада збио његову одлуку одредио, јер он се окрену официру, који је за то време, док је девојка говорила, мирно стајао па њежним ил озбиљним гласом рече.

„Реците моме синовцу, цару да му срдечно захваљујем на његовој понуди, с којом је на добро мислио; али кажите му и то, да сам држао да ће боље бити, да останем у незнатном и сиромашном овом сеоцету, које још моје бриге и подпоре треба, и да са мирном савести одавде кренути се не могу. Ви сте господине сведок били, с каквим малодушијем ово младо девојче окреће леђа оним обитељима, у којим је се родила, и с каквом лакомисленошћу раскида оне свезе које треба да су јој простотом и урођеним обичајем драге и миле постале. Сами судите да ли могу оставити стадо оно које још треба доброг и верног пастира. Па и ако ми поред свег тог многогодишњег труда није испало за руком, да младеж у овом сеоцету учиним племенитим и узоритим људима, како ћу тек моћи извршити далеко заманију задаћу, да читаву једну дијецезу васпитавам и управљам? Молим вас господине, кажите то: пољубите мог малог синовца Наполеона у моје име па и Летицију — матер његову. Добра су то дечица, која у срећи нису заборавила на свог старог чика. Нек их Бог благослови, а ја нит оћу да сам владика, нит кардинал!“

У окорелом лицу старог ђенерала севну зрака чудновато, ал није му се могло на ино мораде горди свој пешир са вијугајућим перјем с главе скинути и рећи: „Оче! Ви сте поштен човек, каквих мало имаде. Налог ћу вам извршити? Сбогом остајте, пак се сетите кад год и мене!

Наполеон стајао је код високо сведеног прозора пословног му кабинета у двору тилерија па је диктисао своје тајнику заповести, што су цео свет потресале кад му рече да је дошао ђенерал Лефебар. „Дакле? запита при уласку овога, ступив неколико корака предањ, шта вели старац?“

„Господару, одговори му ђенерал, свећеник Бунапарта оће да остане у своје селу и у свом чину. Мисли да је тамо на правом месту, е боји се, да неби био добар владика, што нема за то довољних својстава.“

Цар скрети руке па се промисли неколико минута, слеже раменима па рече: Марим ја, нек остане шта је, ал нек не каже да је породице Бунапартине!

Светски догађаји котрљаху се својим током. Из Русије врати се титан, који је код ногу својих половицу света гледао, с подераним срцем натраг у постојбину. Острво Елба, камо га оправеше у прогонство, било је мало владалачкој тежњи. Још једаред прикупи све душевне силе своје да учини последњи удар, да њим све уништи, али се је звезда угасила беше. Битка код Бељањанса беше одсудна за њега; на усамљеном острву св. Јелене која је ваљана да га сахрани, имао је доста времена, да размишља о ништавости свеколико земаљске славе и величине.

Суморним оком тврдо сниснув усне, седео је на својој стени, гледао је у безкрајну пучину океана, у једину слику неограђене величине, која му још пре остала беше. Видео је креташице лађе које су туда бродиле и које су сваки помисао на бегство сатирале, а на челу свидиле се боре све то мрачније. Једног дана дадоше му писмо неко мало, црним воском запечаћено, што је из Европе дошло, Равнодушан раскиде печат. У писму је било само неколико речи, мала објава да му се естриц Бунапарта, сеоски парох после дугог дужности својој верног и делателног живота од општине своје љубљен и високо поштован, мирно и спокојно у вечност преселио.

„Ко зна,“ прозбори дубоко замислив се преда се, а уста му се на једно магновење развукоше на

горки осмејак. „Ко зна, можда је он био најретнији у целој нашој породици.“

Превео Б. В.

До Шапца.

IV.

Био сам и у шабачкој читаоници, која је истина малена, али видео сам, да је добро уређена и да ту има скоро свију српских а и других словенских листова. Но опазио сам, да се ни у Шапцу тај завод не посећује, но из тога се не може закључити, да шапчане не интересује, што по свету бива, већ је та појава онаква иста, као и у другим местима н. пр. у Земуну, где публика или непосредно држи листова или их налази по другим јавним местима. Рекао сам, да су шабачки сокаци ноћу прилично осветљени, и то понајвише од силних фењера што пред механама гору, а у свима тим механама и кафанама има по неки српски лист. Кафане су дакле и у Шапцу она места, где се понајвише новине читају и где се и дискусије о јавним стварима воде, наравно свагда с оном предосторожношћу, која је сваком доле паметном човеку наложена у погледу на ванредне суме што су министру унутрашњих дела на диспозицији.

У хотелу „Европи“ и ја се са стадох са једним знанцем, кога можда десетак година видео нисам. То бејаше професор на шабачкој гимназији, који ми је много причао о наклоности шапчана за књижевност и позва ме, да заведем филијал моје штампарије у Шапцу. Не само што би популаран месни лист, рече, у Шапцу опстати могао, већ би се ту и иначе књижеван рад развијао. „Тако н. пр. рече, има у нашега владике више рукописа спремљених за штампу, које би он издао на свет. Он је ту мисао, да се печатња у Шапцу заведе, више пута преда мном изрекао и жао ми је што баш сад обилази епархију те вас не могу с њиме упознати.“ Г. професор претресао је сва питања што покрећу садањи живот народни, и конзервативно гледиште његово као да му налаже, да се убитачним тежњама радикалаца на пут стане и за то ваљда хоће да се заведе и у Шапцу печатња, која би служила против либерализма.

Али и са напредњачке стране био сам у Шапцу позван, да отворим печатњу. Седећи у судници и

дивећи се јавности, која је у Србији и при грађанским парницама заведена, нађем се ту са братом Милованом Ј., који је такође дошао да слуша јавно суђење. Он ме зачуђен упита откуд ја у Шапцу и кад му рекох, да сам сад први пут походио Шабац и да ми се варош допада, позове ме и он да ту штампарију отворим. И г. Милован ми је причао за намеру ваљаног владике г. Мојеија, за коју ми је и речени г. професор говорио. И заиста би Шабац добро место било за штампарску радњу, једно што је ту интелигенција прилично заступљена, друго што је живо трговачко место. Столица је конзисторије, окружног и средског начелства, окружног и средског суда, гимназије, па и општински се живот све већма развија, а то су све услови за опстанак и развијне штампарске радње. Уз то и племенита тежња тамошњег архијереја, који се и у томе разликује од аустријско-српских владика; јер док је грчко-оријенталски патријарх патријаршијску постојећу штампарију затворио, шабачки владика хоће да принесе жртве, да се таква у Шапцу заведе. А каква разлика постоји између материјалних средстава ових велико-достојника? Веле, да владика Мојеије има више рукописа за штампу спремљених а у Карловцима савијали су пре ситничари бибер са листовима рукописа историје српске, што ју је написао у заточењу деспот Бранковић! --

Рекао сам, да сам био на јавном суђењу. Но пре но што се је отпочело, гледао сам ревизију двојице коњаника од народне војске, који су дошли у начелништво, да их виши официр стајаће војске прегледа. Ти су коњаници дошли на коњима са свим по пропису наоружани. Видело се на њима, да трговачком реду припадају, јер као што су им коњи били лепо и чисти, тако и оружје и сва јахаћа оправа бејаше у добром реду. Док је ревизија трајала, т. ј. док су коњаници пред официром све с коња скинули и опет наместили, скупи се око њих гомила гледалаца, и ту чух свакојаке примедбе о народној војсци. Варошанима као да није по вољи та установа, што им не само доста трошка прави, већ и ради које много дангубе, те им послови трпе штету.

То понајвише беху трговци, што у том емислу критиковаху установу народне војске, но познато је да мање више свуда у свету баш тр-

говачки сталез најмање је рад притети личне жртве отаџбини, а овамо је готов, да се користи од државе сваком даном приликом. Тако је једна знатна трговачка кућа у Шапцу донела пре неколико недеља машину за вршење, која има снагу за осам коња. Оскудица у раденицима дала је томе повода, јер речени трговац имао је много неовршене хране, а такве имаде по Мачви још и од лањске године. О том својом машином, пошто је своју храну овршио, обиђе он суседна места те оврши сељацима за плату њихову летину, и као што сам вели добар посао ради. То подужеће заслужује сваку похвалу, и камо срећа, да се на то и други особито наше општине угледају. Али што речени трговац иште од владе, да му ова изда искључну повластицу на петнајест година, да само он један сме машином храну по шабачком округу вршити, то није праведно зактевање а било би у својим последицама онако исто штетно по народ, као и сам каишарлук.

У десет часова отпочело се јавно суђење. Окружни је суд у истом здању при земљи, у коме је на другом кату начелништво. Судница је пространа и видна соба, од које је на једном крају у среди сто, покривен зеленом чохом. На једној страни дуvara према уласку стоји неки кадетар, а то је седиште бранилаца. На другом крају собе према судском столу има две клупе за слушаоце. У прочељу собе на дувару портрети су владалаца династије Обреновића, од којих највећи претставља кнеза Милоша у младим годинама са калпаком на глави и у атили; много је мања слика кнеза Михаила а најмања пак садањег владајућег кнеза. Ја сам о династичкој лојалности шабачког начелника и суда одвише уверен, него што би тражио у тим портретима неједнаке величине друго што осим случаја а никакав други симболички изражени смисао.

На суду беху осим претседника и три судије; у катедри стајаше бранилац оптуженог, који је имао пред собом гомилу аката. До катедре стајао је високи можда шест стопа тужилац, кога је бранио његов заступник, који му је био једва до прсију. Предмет парнице беше потраживање једног воденичара од 2000 дуката од дунавског паробродског друштва, јер му је пароброд „Јуно“ потопио воденицу. Председ-

ник суда прочитавши акта дозволи тужиоцу реч, да он на коначном претресу још своју тужбу попуни. Заступник тужиоца изнео је у дугачком говору своје допуњење и притом га је претседник више пута опомињао, да остаје при ствари. Видело се, да је заступник тај своје аргументације са сила сведока поглавито хтео поткрепити. Смешно је било гледати одобравајућу мимику тужитељеву којом је пратио говор свога заступника, особито кад је говорио о сведоцима, које је на ово рочиште довео и којих је било око тридесет. Ти сведоци сеђаху на зеленој трави у авлији начелничкој у коло, и чекаху да се позову на заклетву. Бранилац друштва по том одговорио је на говор тужиоцевог заступника. Он је набрајао може бити десет аката, којима је намеравао побити тужбу, и међу којима се налажаше и један број „З. Глас.“ лањске године, где се шабачки дописник тужи, како воденице српских држављана сметају на видби на Сави. Претрес овај није се мгао свршити онај дан, већ као што чујем трајао је још два дана. Но почем смо се морали после ручка вратити у Београд, то сам и ја оставио судницу, кад је претседник одложио седницу за после подне.

Колико нас је јавност суђења обрадовала, јер видесмо, да је и у Србији усвојено начело јавности при суду, толико нас је немилост дирнуло, видећи толико сељака, који се хтедоше можда криво заклети. Тражити за штету 2000 дук. накнаде, која није више изнела од 50 дуката, то је појмљиво по рабулистичкој практици, по којој се много тражи, а да се бар нешто добије. Али одкуда толико очевидаца на гомили, који су се баш у онај час ту десили, кад је пролазећи пароброд речену воденицу оштетио? Срећа је, што варошица Уб није на Сави иначе би можда још више сведока било; јер то ће бити опет једна од оних појава, која се у судском животу српском често појављује и која је прави црв, што гризе моралност народну.

Жао нам беше, што са таким непријатним утиском оставиемо Шабач, који нам се онако допаде.

СМЕСИЦЕ.

(Личне вести.) Господин адвокат М. Ивић и Јован Хубер из Панчева отпутоваше у проини недеља у Беч послом граничарске конзорције. Као

што чујемо концем идуче недеље опет ће се отуда повратити. — Господин Штајн, један од управитеља англо-угарске банке у Пешти, неколико се дана бавио се у Земуну. — Г. Ђ. Стратимировић ономад је заједно из Новог Сада са г. Орешковићем отишао у Београд на пештанској лађи. — Г. Ђенерал Шнајдер и г. потпуковник Хостјанек из Варадина ономад у четвртак прођеше овуда на оршавачкој лађи за у Оршаву.

(Царев дан.) У понеделик као на царев имендан беше у овдашњој римокатоличкој цркви обично свечано богослужење, на коме беху осим г. Ђенерала барона Книжа још и други војни и грађански званичници. Из римске цркве одоше господа у православу, али ову нашоше затворену, нити је ту било држано богомоље тим поводом. У подне дао је г. бригадир ручак, на коме беше међу другим гостима и варошка претставник г. Стеван Марковић.

(Царинско.) Пре неки дан био је овде тајник темнишварске финансиј-дирекције г. Давид. Он је са овдашњим управитељем ђумрука г. Книжевћем испитао и одредио начин, на који да пештански пароброди и бранилови одсад у Београд под пратњом овдашњих царинских званичника прелазе. Путнички пртљаг и мање ствари прегледаће се одма, а повеће неће моћи путовати са собом понети, већ ће се с њима поступати као са обичном робом.

(Лепа срећа.) Овај час чујемо, да је наш суграђанин г. С. М. на великој лутрији 50.000 фор. на у исто време и сина добио.

(Јаван рачун.) о четвртој претстави даваној поворишном дружином српских ученика у корист ђачкога фонда. Претстављан беше комад „Лажка и паралажа,“ и то у недељу 21. септембра о. г.

Прихода беше	ф. 47.55
Расхода	„ 17.35

Чистога дохотка	ф. 30.20,
---------------------------	-----------

који су такође уложени у овдашњу штедионицу.

(Шта народ мисли.) Кад смо већ лист закључили јављају нам за овај карактеришући случај, који се данас на дунавској обали земунској збио. Господин архимандрит ** из Београда ишао је до станице местнога пароброда. Ту га опазе наши „донаујегери,“ како он одевен у финој хаљини са златним крестом на ланцу око врата онако гордо-штуцерики са собом у прашини вуче скупоцени ђурак. Они се почеве ругати калуђерској гордост, рекавши да оним, што вреди ђурак, који архимандрит по прашини повлачи, могло би се толикој сиротињи помоћи. „Али биће скоро краја тој калуђерској гордост; скинуће вам сабор скупоцене бунде и свилене хаљине са лажом Г. архимандрит дирнут том примедбом рече да им их сабор не може скинути. Било је ту и дебљих разговора и оштре критике, пред којима најпосле г. архимандрит морао је ућутати.

(Оригиналан путник.) У последње време често се помињао у новинама неки Енглез, који је направио малу лађицу да на њој иде преко Прнога мора на свечаност суецкога канала. Исти Енглез стајао је 16 о. м. под Покуном и тамошњи лист описује његову лађу. Дугачка је једно 4½ хвата, а нешто више од 1 висока. Врло је укучело и чврсто саграђена и плови веома добро и поуздано. Кабина је богато намештена. Цела лађица вошта 5000 фунти штерлинга. На њој је енглеска застава. На лађи нема Енглез никога другог осим једнога тако названог вођу и једнога момка што ложи, а он је сам капетан. Ваљда ћемо га и ми у Земуну скоро видети, кад буде крај наше обале прошао.